

Таким образом, коррекция нарушений ликвородинамики у больных симптоматической эпилепсией позволяет значительно уменьшить частоту и выраженность эпизиндрома и позволяет улучшить качество жизни больных.

Покращення якості життя хворих на паркінсонізм після стереотаксичної кріоталамотомії

Лапоногов О.О., Костюк К.Р.

Інститут нейрохірургії імені академіка А.П. Ромоданова АМН України, Київ, 04050, Мануїльського 32, e-mail: kostiuk@i.com.ua

Мета. Оцінити якість життя хворих на паркінсонізм після стереотаксичних операцій. На сьогодні найбільш поширеною операцією лишається вентролатеральна таламотомія. При оцінці якості життя хворих паркінсонізмом після хірургічного лікування нами використано поєднання шкали щоденної активності Шваб та Ангеланд та шкали О. Лапоногова.

Матеріали та методи. На протязі останніх 14 років в Інституті нейрохірургії прооперовано 715 хворих на паркінсонізм у віці від 23 до 72 років. Серед них 164 хворих були старші 60 років. Середня тривалість хвороби складала 5,5 років. Всі хворі приймали протипаркінсонічні препарати, у більше половини хворих спостерігалися побічні ефекти від тривалого вживання цих ліків. Стан важкості хвороби у більшості випадках оцінювався за модернізованою шкалою Хент і Яхра і складав від 3,5 до 4 балів. Виконувались: одностороння кріоталамотомія вентролатеральних ядер таламусу — 594 хворим (83%), двостороння — 121 (17%).

Результати та їх обговорення. Після односторонньої операції нормалізація м'язового тону спостерігалася у 564 хворих (95%), значне його зменшення — у 18 випадках (3%). Після двосторонньої операції м'язовий тонус нормалізувався у 105 хворих (87%) і зменшувався у 8 пацієнтів (7%), у 7 хворих (6%) після операції тонус не змінювався. Припинення тремтіння після односторонньої та двосторонньої операцій відмічалось відповідно у 487 (82%) та у 88 хворих (73%), його зменшення — у 65 (11%) та 18 (15%) хворих, рецидив тремору мав місце у 42 (7%) та 15 (12%). Рівень післяопераційної летальності склав 11 хворих (1,5%). Післяопераційні ускладнення відмічалися у 42 хворих і включали розлади мови координації та пам'яті, контралатеральний геміпарез. Більшість ускладнень спостерігалася після проведення двосторонніх операцій, а також у хворих похилого віку. В середньому після операції стан хворих за шкалою Шваб та Ангеланд покращувався на 20%. До звичайного способу життя повернулося після односторонньої таламотомії 61 хворий, після двосторонньої — 14 хворих.

Висновки. Стереотаксична таламотомія є найбільш ефективною у хворих односторонньою формою хвороби, відносно молодому віці оперованих хворих, мінімальними ознаками брадикинезії, не вживанням високих доз левадопа препаратів. Найгірші

результати відмічалися у хворих із вираженою брадикинезією, судинною енцефалопатією, неконтрольованою артеріальною гіпертензією, гідроцефалією та цукровим діабетом.

Оцінка якості життя хворих на епілепсію після хірургічного лікування

Костюк К.Р., Лапоногов О.О.

Інститут нейрохірургії імені акад. А.П. Ромоданова АМН України, Київ, 04050, Мануїльського 32; kostiuk@i.com.ua

Мета. Оцінити якість життя хворих на епілепсію після хірургічного лікування. Якість життя хворих на епілепсію після нейрохірургічних операцій має бути оцінена по двом основним параметрам, які ставляться як метою операції, а саме, припинення або зменшення частоти та вираженості епілептичних нападів, а також корекції психічних розладів у цих хворих. Післяопераційна оцінка змін частоти нападів визначається за загальноприйнятою шкалою Енгела.

Матеріали та методи. За останні 10 років у відділенні функціональної нейрохірургії прооперовано 380 хворих на епілепсію, в тому числі 174 дітей. Хворим проведені стереотаксичні одностороння або двухстороння кріоамігдалектомія, кріоамігдалектомія із трансплантацією ембріональної нервової тканини, одностороння гіпокампотомія, резекція скроневої частки, топектомія.

Результати та їх обговорення. Після операцій епілептичні напади припинилися (шк. Енгела 1) у 87 хворих (23%), причому кращі результати отримані після резекційних операцій. Рідкі напади (шк. Енгела 2), а також зниження їх частоти більш ніж на 75% мали місце у 194 хворих (51%). Певне зниження частоти нападів спостерігалось ще у 53 пацієнтів (14%). Напади лишалися незмінними 46 хворих (12%). Ступінь вираженості психічних розладів зменшився у 179 із 289 хворих (62%), у яких вони були виявлені. У 8 хворих (4%) вони повністю ліквідувались. У 154 хворих (75%) значно зменшувалися емоційні розлади, явища агресивності та дисфорії. У 102 пацієнтів (54%) значно покращились інтелектуальні функції. Після стереотаксичних операцій неврологічні ускладнення мали місце семи хворих у вигляді парезу окорухового нерву, у п'яти хворих вони регресували. У одного хворого після резекції скроневої ділянки розвинувся контра латеральний геміпарез.

Висновки. Таким чином хірургічне лікування епілепсії є безпечним, припиняє або значно зменшує частоту епілептичних нападів, сприяє корекції психоемоційних та інтелектуальних розладів, що надає можливість покращити якість життя хворих та сприяти їх соціальній адаптації.